

10—21/5/1989.

SZIGORÚAN TITKOS!

(visszavonásig)

3.

40-31-3/89.

Ministry of the Interior 34/1991 BM. M.
The Ministry of the Interior.

N° 060

A BELÜGYMINISZTER

Ministry of the Interior 34/1991 BM. M.

rd. No. 02 H. 43 f. 4.

rendelet 1999. 07. 25. n.

5-48/4/1003.

UTASÍTÁSA

a közületi szervek rendészeti tevékenységéről szóló
6/1988. (II. 12.) MT rendelet végrehajtásáról

Budapest, 1989. február 23-án.

A közületi szervek rendészeti tevékenységéről szóló 6/1988. (II. 12.) MT rendelet végrehajtására kiadom az alábbi

u t a s í t á s t:

1. A közületi szervek rendészeti tevékenységéhez a rendőrség köteles gyakorlati segítséget és rendszeres tájékoztatást adni, arra kell törekedni, hogy a rendészet minden közületnél az állambiztonsági és a közbiztonsági megelőző, felderítő munka támogatója legyen.
2. A közületi szervek vezetőivel való rendszeres együttműködés során különös figyelmet kell fordítani a rendészetek működésére, a népgazdaság és társadalmi tulajdon védelmével összefüggő feladatok ellátására. Azoknál a közületeknél, ahol rendészetet nem hoztak létre, de azt a körülmények indokolják, az illetékes rendőri szervnek javaslatot kell tenni a megalakításra.
3. A rendőrség központi és területi (helyi) szervei a gazdaság védelmével kapcsolatos belügyi szabályozásokban foglaltak figyelembevételével tartanak kapcsolatot az irányító szervek és a közületek rendészeti vezetőivel, tagjaival. Ennek során számoljanak azzal, hogy a jövőben növekedni fog az önálló kis- és közepméretű közületek száma, amelyeknél a rendészeti tevékenységet elsősorban a rendőrkapitányságok tudják figyelemmel kísérni.
4. A különböző szolgálati ágak fokozottan koordinálják tevékenységüket, ha a közületi szervnél a rendészet mellett polgári fegyveres őrés, üzemi mezőgazdasági őrszolgálat működik, rendszeresen kerül sor fegyveres pénzszállításra és -őrzésre, a terület állambiztonsági vagy bűnügyi szempontból veszélyeztetett és fertőzött, illetve rendkívüli eseményre érzékeny.

5. A rendészeti munkakörben foglalkoztatottak közül az arra alkalmas személyt különösen az „SZT” állomány fejlesztésénél, a hálózati munkában (pl.: rezidensek), operatív felderítések-nél és akcióknál, az igazgatásrendészeti kényszerintézkedés hatálya alatt álló személyek ellenőrzésénél célszerű számítás-ba venni.
A veszélyes és különösen veszélyes bűnözők ellenőrzésébe is be kell vonni őket.
6. A rendészeti vezetőket rendszeres időközönként — általában évenként — tartott megbeszélésen tájékoztatni kell a gazdaságvédelmi helyzetről, a további feladatokról. Ennek során össze kell gyűjteni a rendészeti tevékenységgel kapcsolatos tapasztalatokat és minden olyan információt, amely az állam-biztonsági és közbiztonsági munkában segít igazítani a változó társadalmi-gazdasági körülményekhez és meghatározni a súlyponti feladatokat.
7. A rendészeti munkakörben foglalkoztatottak közbiztonsági jellegű képzésével és továbbképzésével részletesen a 7001/1989. (II. 5.) BM irányelv foglalkozik. Az irányelvben felsorolt rendőri szerveknél a gazdaságvédelmi feladatot ellátó szervek kötelessége azt előmozdítani, hogy az illetékes állam-biztonsági, közbiztonsági és tűzvédelmi szervek a képzésben, továbbképzésben közreműködhessenek. Ez vonatkozik az elő-adó és a vizsgabizottsági tag biztosítására is.
8. A közbiztonsági jellegű képzés egységes tanrendjét a mellék-let tartalmazza. Felhatalmazom az országos rendőrfőkapitány bűnügyi helyettesét, hogy szükség esetén a tanrendet — a BM III/II., III/III., a BM ORFK közbiztonsági és közlekedési cso-portfőnökével és a BM Tűzoltóság országos parancsnokával egyetértésben — módosítsa.
9. A belügyi sajtó — elsősorban a Belügyi Szemle, a Magyar Rendőr — rendszeresen adjon tájékoztatást a közületi szer-vek rendészeti tevékenységéről, különösen a rendészetek gaz-daságvédelmi megelőző és felderítő munkájának eredményei-ről.
10. A BM ORFK I—2. osztálya — az illetékes állambiztonsági szervek és a BM ORFK II—1. osztály bevonásával — szükség esetén, a rendőr-főkapitányságok — az' előbbi központi szer-veknek megfelelő szolgálatai útján — kétévenként egyszer ellenőrizték az utasításban foglaltak végrehajtását.
11. Ez az utasítás 1989. április 1-jén lép hatályba, ezzel egyidejű-leg a 9/1960. (BK 8.) belügyminiszter-helyettesi utasítás ha-tályát veszti. Az utasítás rendelkezéseit az érintett személyi állománnyal ismertetni kell.

FÖLDESI JENŐ s. k.,

r. altábornagy

belügyminisztériumi államtitkár

Készült: 520 példányban.
Felterjesztve: miniszter elvtársnak.
Kapják: elosztó szerint.

A rendészeti munkakörben foglalkoztatottak közbiztonsági jellegű képzésének tanrendjét a következő szempontok figyelembevételével kell elkészíteni:

I. Az alapképzés

1. A rendészet feladata, szervezete és működése	2 óra
A rendészeti tevékenység	
A rendészet szervezete és irányítása	
A rendészeti munkakörben foglalkoztatottak alkalmazási feltételei	
2. A rendészet jogai és kötelessége	2 óra
A közfeladatot ellátó polgári őr büntetőjogi védelme	
A rendészet vezetőjének és tagjának jogosultságai	
A bűncselekmény alapos gyanúja esetén teendő intézkedés	
3. A rendészeti intézkedések alkalmazásának gyakorlata	2 óra
A személyes szabadságot nem korlátozó intézkedések	
A személyes szabadságot korlátozó intézkedés, az elfogás	
A testi kényszer	
4. Jogi alapismeretek	2 óra
A bűncselekmény, a szabálysértés és a fegyelmi vétség	
A leggyakoribb vagyon elleni bűncselekmények és tulajdon elleni szabálysértések	
5. Tűzvédelemmel kapcsolatos alapfogalmak	2 óra
Különösen a tűzjelzés, áramtalanítás, a tűzoltókészülék használata	

II. A középfokú szakképzés

1. Rendészeti ismeretek	
Általános rendészeti ismeretek	20 óra
Speciális rendészeti ismeretek	16 óra
Őrzésvédelmi ismeretek	12 óra
Gazdaságvédelmi alapismeretek	12 óra
Tűzvédelmi alapismeretek	10 óra
Általános védelmi ismeretek	10 óra
2. Vezetési és szervezési ismeretek a rendészet irányításában	
A rendészeti tevékenység kialakulása	4 óra
A rendészeti vezetés elméleti és gyakorlati kérdései	6 óra

A rendészeti munka védelmi feladatai a nemzetközi együttműködés folyamatában	10 óra
3. Bevezetés az állam- és jogtudományokba	
Az állam keletkezése és a jog kialakulása	2 óra
A jogalkotás és a jogforrások	1 óra
Az állami irányítás egyéb jogi eszközei	1 óra
A jog megismerése	2 óra
A jogágak	4 óra
4. Büntetőjogi és szabálysértési jogi ismeretek	50 óra
A büntetőjog	
A szabálysértési jog helye a jogrendszerben, a szabálysértés fogalma, szabálysértést meghatározó jogszabályok	
A Büntető Törvénykönyv Általános Része	
Az állam elleni bűncselekmények	
A személy elleni bűncselekmények	
A közlekedési bűncselekmények	
A rendészeti bűncselekmények	
Az államtitok és a szolgálati titok megsértése	
A közélet tisztasága elleni bűncselekmények	
A közbiztonság elleni bűncselekmények	
A köznyugalom elleni bűncselekmények	
A közbizalom elleni bűncselekmények	
Környezetkárosítás	
Természetkárosítás	
Visszaélés kábítószerrel	
Kóros szenvedélykeltés	
A gazdasági bűncselekmények	
Vagyon elleni bűncselekmények	
A hasonló tényállású bűncselekmények és szabálysértések elhatárolásának szempontjai	
A büntetőeljárás alapelvei	
Az eljáró hatóságok és az eljárásban részt vevő személyek	
A büntetőeljárás megindítása	
A büntetőeljárás akadályai	
Jogorvoslat a büntetőeljárásban	
5. Kriminálisztikai gyakorlati ismeretek	15 óra
A bűnügyi helyzet megismerésének módszerei a közületi szerveknél	
A helyszínes bűncselekmények észlelése során teendő intézkedések	
A bűnjel fogalma, jelentősége, beszerzésük és biztosításának szabályai	
6. Kriminológiai ismeretek	10 óra
A kriminológia fogalma, tárgya, fő részei, hasznosításának formái és lehetőségei a rendészeti munkában	
A bűnözés főbb jellemzői	

A bűnözés okai
A bűnözés megelőzéséről

7. **Rendészeti komplex gyakorlat** 10 óra
Jog eset alapján intézkedések kidolgozása
Gyakorlati bemutató a rendészeti tevékenységről

III. Felsőfokú szakképzés

1. **Jogpolitika és jogalkalmazás a büntetőjogban és a szabálysértési jogban** 30 óra
A büntető jogalkalmazás jogpolitikai irányelvei
A jogpolitika és jogalkalmazás alapvető kérdései a büntetőjog terén
A jogpolitika és a jogalkalmazás alapvető kérdései a büntető-eljárás-jog terén
A szabálysértésjog-alkalmazás gyakorlatából
2. **A jogágak szerepe a tulajdon védelmében** 30 óra
A Magyar Népköztársaság Alkotmánya a tulajdon védelméről
Az államigazgatási jog (ideértve az állam- és közbiztonságról szóló tvr-t, a vagyonvédelmi MT határozatokat, az Országos Építésügyi Szabályzatot, a házipénztárakról szóló PM rendeletet stb.) a tulajdon védelmében
Munkajogi rendelkezések a tulajdonvédelemről és a dolgozók tulajdonosi szemléletének erősítéséről
Az állami pénzügyekről szóló törvény és végrehajtási jogszabályai a tulajdonvédelemről
A polgári joghoz tartozó jogszabályok — különösen a Polgári Törvénykönyv — a tulajdonvédelemről
A gazdasági tevékenységet végzőkről szóló jogszabályok a tulajdon védelmében (pl.: állami vállalatokról, szövetkezetekről, a gazdasági társaságokról, az állami szanálásról, a felszámolásról szóló jogszabályok)
3. **A vagyonvédelem szervezet- és intézményrendszere** 20 óra
A vagyon fogalma és a vagyonvédelem terjedelme
A vagyonvédelemmel foglalkozó szervezetek
Együttműködés a vagyonvédelemmel foglalkozó szervezetekkel
4. **A vagyonvédelem speciális területei** 20 óra
A tűz és katasztrófa elleni védekezés
A számítástechnikai rendszerek titok-, vagyon- és tűzvédelme
A környezet- és természetvédelem
A vagyonvédelem és a vállalkozások
5. **Rendészeti vezetői ismeretek** 40 óra
Vezetéstudomány és pszichológia
A vállalati törvény és a rendészeti vezetői tevékenység kapcsolata

Vezetői módszertani ismeretek

Vezetői gyakorlati ismeretek

A polgári fegyveres őrsegek és az üzemi mezőgazdasági őrszolgálat rendeltetése, szolgálatellátásuk sajátosságai, jogkörük és hatáskörük, irányításuk rendje

6. Kriminalisztikai ismeretek

20 óra

A kriminalisztika alapjai

Krimináltechnika, taktika és metodika

A bűnüldözés kialakulása Magyarországon

Kriminalisztikai gondolkodásmód

Kriminalisztikai következtetések

Kriminalisztikai eszközök

Az azonosság és az azonosítás

7. Kriminológiai ismeretek

20 óra

A kriminológia önálló tudománnyá fejlődése

A kriminálmorfológia, etiológia és profilaxis

Az összбүнözés alaktani jellemzői

Az ágazati бүнözés alaktana

A hazai бүнözési helyzetet befolyásoló tényezők

A бүнmegelőzés főbb irányai, fejlesztésének főbb feladatai

A бүнözés ágazati megelőzésének fő feladatai.